

Postanowienie z dnia 22 lipca 2008 r.

II PZ 18/08

Skasowanie znaków opłaty sądowej przez osobę uiszczającą opłatę - w sposób sprzeczny z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 27, poz. 199 ze zm.) - oznacza, że opłata nie została należycie uiszczona.

Przewodniczący SSN Andrzej Wróbel, Sędziowie SN: Zbigniew Hajn (sprawozdawca), Roman Kuczyński.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 lipca 2008 r. sprawy z powództwa Polskiego Związku Działkowców Okręgowego Zarządu M. przeciwko Wiesławowi C. o odszkodowanie, na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 31 marca 2008 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie w sprawie Polskiego Związku Działkowców Okręgowego Zarządu M. przeciwko Wiesławowi C. o odszkodowanie postanowieniem z dnia 31 marca 2008 r. odrzucił kasację (prawidłowo powinno być skargę kasacyjną). Sąd Okręgowy podniósł, że pełnomocnik pozwanego wniósł skargę kasacyjną wraz z opłatą podstawową w kwocie 30 zł uiszczoną w znakach sądowych, które zostały skasowane przez składającego skargę kasacyjną. Sposób uiszczenia opłat sądowych w sprawach cywilnych został uregulowany w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 27, poz. 199). Zgodnie z § 2 ust. 1 tego rozporządzenia, opłaty sądowe w sprawach cywilnych uiszcza się w formie bezgotówkowej na rachunek bieżący dochodów właściwego sądu albo w formie wpłaty gotówkowej, bezpośrednio w kasie sądu lub w

formie znaków o odpowiedniej wartości wykonanych według ustalonego wzoru, zwanych „znakami opłaty sądowej”. Sposób uiszczenia opłaty jednoznacznie reguluje § 8 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia. Pełnomocnik pozwanego zobowiązany był nakleić znaki opłaty sądowej o wartości 30 zł, lecz do ich skasowania uprawniony jest jedynie sędzia lub pracownik upoważniony do przyjmowania pism, który skasowania dokonuje niezwłocznie po otrzymaniu pisma z naklejonymi na nim lub dołączonymi do niego znakami. Sąd Okręgowy, posiłkując się stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z 7 listopada 2006 r., I CZ 77/06 (OSNC 2007 nr 7-8, poz. 120) uznał, że następstwem skasowania znaków przez uiszczającego opłatę jest ich nieprzyjęcie. Skutki nieuiszczenia opłat od środków odwoławczych wnoszonych przez profesjonalnych pełnomocników określa art. 130² § 3 k.p.c. Z przepisu tego, w powiązaniu z § 1 i 2 powołanego artykułu, wynika, że sąd odrzuca, bez wezwania o uiszczenie opłaty, nienależycie opłacone pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego środki odwoławcze lub środki zaskarżenia (apelację, zażalenie, skargę kasacyjną, skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sprzeciw od wyroku zaocznego, zarzuty od nakazu zapłaty, skargę na orzeczenie referendarza sądowego), podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy wymieniony przepis stosuje się do środków odwoławczych i środków zaskarżenia podlegających opłacie podstawowej, o której mowa w art. 35 i 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W zażaleniu złożonym na powyższe postanowienie, pełnomocnik pozwanego wniósł o jego uchylenie. Zdaniem skarżącego powołany przez Sąd Okręgowy § 8 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych ogranicza *ratio legis* przepisu ustawowego, jakim jest art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167 poz. 1398 ze zm.). Powołany wyżej przepis ustawy stanowi, że Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia określi między innymi, sposób uiszczenia opłat sądowych w formie znaków opłaty sądowej (...) mając na względzie łatwość uiszczenia opłat przez strony. Przepisy wykonawcze do ustawy, jako przepisy niższej rangi, nie powinny więc w sposób nadmierny i niczym nieuzasadniony nakładać na strony obowiązków nawet nieproceduralnych, ale czysto technicznych, jak ten polegający na technicznym sposobie kasowania znaków

sądowych naklejonych w prawidłowej wysokości. W ocenie żalącego się, jeśli nic nie wskazuje, by znaki sądowe naklejone na skardze kasacyjnej były wcześniej użyte w innym celu należałoby uznać, że skarga została opłacona prawidłowo właśnie z uwagi na treść art. 9 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy o opłatach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak wynika z niekwestionowanych ustaleń Sądu Okręgowego, pełnomocnik pozwanego wniósł skargę kasacyjną wraz z opłatą podstawową w kwocie 30 zł uiszczoną w znakach sądowych, które zostały skasowane przez składającego skargę kasacyjną. Nie ulega zatem wątpliwości, że czynność ta była sprzeczna z § 8 ust. 1 i 2 i § 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 27, poz. 199, ze zm., powoływanego dalej, jako: „rozporządzenie”).

Celem szczegółowej regulacji sposobu uiszczania opłaty sądowej znakami tej opłaty jest zapobieganie nadużyciom. Określenie sposobu kasowania znaków opłaty sądowej przez takie ich przekreślenie, tak żeby końce kresek przechodziły na papier, na którym naklejono znaki (§ 9 rozporządzenia), i zakaz kasowania znaków przez uiszczającego opłatę tymi znakami (§ 8 rozporządzenia), zapobiega wykorzystywaniu do uiszczenia opłaty sądowej znaków, które już raz zostały użyte do uiszczenia nimi opłaty.

Należy przypomnieć, że zgodnie z pełnym (a więc zawierającym treść pominiętą przez pełnomocnika skarżącego w uzasadnieniu zażalenia) brzmieniem art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych: Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia sposób uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych, w tym wnoszonych na rachunek bankowy sądu lub w formie znaków opłaty sądowej według ustalonego wzoru, mając na względzie łatwość uiszczenia opłat przez strony oraz skutek w postaci zwrotu lub odrzucenia pisma, od którego przy jego wniesieniu nie została uiszczona należna opłata. Wynika stąd, że zgodnie z ustawą rygory związane z wnoszeniem opłat sądowych, w tym rygor związany z kasowaniem znaków opłaty sądowej, mają nie tylko czysto techniczne znaczenie, lecz ich naruszenie może mieć skutek „w postaci zwrotu lub odrzucenia pisma”, jeśli skutek taki wynika z ustawy. W rezultacie należy uznać, że

skasowanie przez osobę uiszczającą opłatę znaków opłaty sądowej w sposób sprzeczny z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych oznacza, że opłata nie została należycie opłacona, co w myśl art. 130² § 3 k.p.c., w przypadku, gdy skargę kasacyjną wnosi profesjonalny pełnomocnik, zobowiązuje sąd do odrzucenia skargi bez wezwania o uiszczenie opłaty (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z 7 listopada 2006 r., I CZ 77/06, OSNC 2007 nr 7-8, poz. 120). Należy też zauważyć, że zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w pkt. 3.3 uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20 grudnia 2007 r., P 39/06 (OTK-A 2007 nr 11, poz. 161) określone w art. 130² § 1-3 k.p.c. rygory, związane z profesjonalnym charakterem reprezentacji w procesie, nie budzą zastrzeżenia.

Z powyższych względów zażalenie, jako niezasadne, należało oddalić na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

=====